

tíðindablaðið

sosialurinnPostsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevari: p/f sosialurinn

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (Ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurinn. Prent: p/f pressan 1981

Nýval

oddagrein

Á TINGFUNDI týsdagin legði Javnaðarflokkurin fram uppskot um lögtingsval. Hævdorsorðin til uppskotið er tann ódugnaskapur samgongan og landsstjórnin hava sýnt í samráðingum við aðrar tjóðir um sínámillum fiskiveiðusáttmálur og í umstíðingum av hesum sáttmálum.

FYRST KUNNU vit nevna sáttmálan við EF. Í fjór bundu teir okkum til at laka fiskiskapurin í føroyskum sjógvum skuldi skerjast niður í 600 tons meðan vit annars kundu veitt 1200 tons. Elsin loyvdur teir útlendingum at veiða við snærdum trolpo. Í ár hava teir loyvt útlendingum at reka royndarfiskiskap eftir upsa inn at 21 fjórðingum við 120 mm meskum og elsin hava teir loyvt útlendingum at reka royndarfiskiskap eftir blálongu inn at 21 fjórðingum við 100 mm meskum. Minst loyva meskaviddin hjá føroyingum sjálvum er 135 mm.

ANNARS ER EF sáttmálin fulur av pappírfiski tá talan er um tann partin sum føroyingar kunnu veiða í EF sjógvum. Størsta nóggin sum vit fáa í EF sjógvum er 40.000 tons av idnaðarfiski ið vit ongan møguleika hava at veiða. Orsøkin til hetta er, at planloysi í fiskivinnupolitikkinum hevur fært til at so at siga all idnaðarskipini hava lagt um til botnfiskaveiðu á heimaleiðum.

SÍÐANI KUNNU vit taka sáttmálan við Noreg. Her hevur samgongan bundið seg til, at í mesta lagi 9 føroysk skip skulu veiða rækjur við Svalbard og at í mesta lagi 5 skip kunnu veiða ísen. Hetta hendir samstundis sum n orðmenn sjálvir reka rækjufiskiskap har við 300 skipum og samstundis við, at teir geva 10 nýggj loyvi til rækjufiskiskap við Svalbard.

GINGU vit ikki við til hesa avmarking kundu vit av nýggjum bygt ein stórán føroyskan rækjufloata — ein fækjufloata ið vildi fingið ómetalligan týðning fyrri føroyska samfelagsbúskapin. Hetta vildi eitt rættlaga munandi um okkara útlutningsvirði eins og tál kundi skapt hundræðtals arbeiðspláss í Føroyum. Men av berum kleyvarskapi er hesin møguleikin gloppin okkum av hondum.

NÚ VITA VIT væl, at samgongan og serstakliga lögmaður verja seg við at gingu vit ikki við til avmarkingina av rækjufiskiskapinum við Svalbard, so fingi vit ongan sáttmála við Noreg og harvið hevði fiskiskapurin hjá trolarunum eystanfyrri gloppi okkum av hondum. Men hetta er tað tóma mæn. Vert er at undirstrika, at hetta er fyrstu ferð, at vit hava gjørt sáttmála við Noreg eftir bert eitt samráðingarmarkað. Hetta sigur alt um, at okkara samráðingarmenn hava slakað alt ov skjótt. Heldur enn at taka eitt samráðingarmarkað eftir at teir høvdu ráðført seg við skilamenn heima í Føroyum valdu teir at byggja seg og skriva undir.

TIL ENDANS er at nevna islandssáttmálan. Henda sáttmálan hevur landsstjórnin umstíð so illa, at vit helst hava mist 1100 tons av botnfiski við Island. Islandssáttmálin kemur í gildi 20. mars á hvarjum ári. Tann seinasti — sáttmálin fyrri 1982 — kom í gildi 20. mars í fjór. Íslendingar ganga út frá, at føroyska kvotan í íslendskum sjógvum skal veiðast í álmanakkaárinum og tað vil siga áðrenn árslok.

AV LANDSSTYRISINS kleyvarskapi var stóðan tann við árskrifti, at 1100 tons av okkara kvotu framvegis svam í íslendskum sjógvum. Av hesum hava føroysk skip veitt 5—600 tons í ár. Nú siga íslendingar, at hesi tonsini verða tikin av kvotuni 1983 og at vit hava mist hini 5—600 tonsini, sum vit enn ikki hava veitt.

SAMGONGUMENN hava sjálvandi ikki havt stundir at færa samráðingir við eitt nú norðmenn. Teir skriva bara undir eftir eitt samráðingarmarkað. Samgongumenn hava heldur ikki stundir at umsita islandssáttmálan við Skili. Teir skulu jú halda klándrið úti á nesinum og í samgonguni við líka. Og tað tekur sjálvandi stórsta partin av tíðini hjá borgarliga alternativinum.

VIT ERU fullvisir í, at føroyingar nú, eru so móðir og troystir av borgarliga alternativinum, at varð uppskot Javnaðarflokksins um lögtingsval sent út til fólkaatkvøðu, so fekk tað undirtøku av einum rættlaga stórum meiriluta av føroysku veljarum. Men av ótta fyrri fjórsins dómi taka lögtingsumboðini fyrri borgarliga alternativ við neyvan undir við hesum uppskotinum.

Fakfeløgini:

Samgongan leggur upp til ófrið

2. mars 1983 vóru undirritaðu feløg boðin á fund við lögtingsins figgjarnevnd um pristalsmálið.

Áðrenn fundurin rættuliga var byrjaður, segði figgjarnevndarformaðurin Ivan Johannesen frá, at hesin fundur var komin í lag eftir áheitan frá andstøðumonnnum, sum eru limir í nevndini.

Umboðini fyrri fakfeløgini lögdu síni sjónarmið fram, og vísu á, at tey undir ongum umstøðum vildu ganga við til ein so

stóran peningamiss, sum slík broyting fór at geva teimum, sum longu av pristalsbroytingini frá 1980, og av tollhækkingum og øðrum innflutningsgjöldum í hesum tíðarskeiði, hevur havt tað avleiðing at tímalønin er 6 kr. lægri enn hon átti at verið, um hesar broytingar ikki vóru gjørdar.

Henda avleiðing, sum higartil kostar verkafólki 12.000 kr. um árið, vísir seg kemur at standa við og versna. Hetta kemur

av, at við pristalsbroytingini nú kemur viðbótin bert at geva triðingina av tí pristalið eigur at geva, um tað var, sum tá lógin kom í gildi í 1980.

Feløgini eftirlýstu fleiri ferðir, hví pristalið skuldi setast aftur á 100, men fingi vit onga veruliga frágreiðing um hetta, annað enn at Hilmar Kass og Ivan Johannesen royndu heldur jánkasliga at siga frá, at tað var fyrri okkara kappingarferi og fyrri at tálma lønarlagnum.

Til formannin í »Norðoya Hýrúvognsfelag«:

Niðurlegg felagið og kalla til nýggjan stovnandi aðalfund

Í samband við nýstovnaða hýrúvognsfelagið í Klaksvík og tað, sum formaðurin, Bjarni Danielsen, sigur við Tíðindablaðið Sosialurinn, loyva vit okkum at gera nakrar viðmerkingar.

Vit meta tað vera skeiva framferð, at tú aftaná bert fáar vikur í hýrúvogn breggjast tær av tí nýstovnaða felagnum, sum eftir okkara metan ongan tíð varð stovnað. Á sokallaða stovnandi aðalfundinum, var stóru meiriluti fyrri ikki at stovna eitt felag sum úthýsir teimum, sum nýta hýrúvognskoyring sum hjávinnum. Í so fall, at tú ikki verður imillur teir hepnur, útvaldu hýrúvognsfórnarnar, og noyðist at koyra vikuskiftis-koyring, hevur tú sostatt grívið tina egnu grøv.

Tú sigur, at ein stóð við 15 bilum hevði verið nokk. Tá ið marknaðurin er so soltin, loyva vit at spyrja teg, hví tú bráðliga dagar fram, og stjeler 16. pláss. Tað vóru minst 15 bilar, sum koyrdu hýrúvogn áðrenn tú byrjaði, men at 32 bilar javnan eru í koyring er beinleiðis lygn. Tað eru 20 taxabilar. Íroknaðir eru tá ein bilur frá Norðtaxa í Norðdepli og ein frá Viðareidi, sum eru í koyring.

Bjarni Danielsen sigur, at Norðoya Hýrúvognsfelag skal leiða samráðingarnar fyrri einari betri skipan fyrri hýrúvognsfórnar í Norðoyggjum. Nær hevur hann fingið lyftið

frábyráðnum um, at tað skal vera hann og hansara felag, sum skulu gera tað nýggju skipanina? Tað lyftið hevur hann ongan tíð fingið og fer ei heldur at fáa tað.

Eisini vildu vit mett tað verið hósikilgari at sett navn undir, tá ið ein sendir brøv út til kolegar og bjóðar inn til stovnandi fund av fakfelag.

Tú sigur, at við tíðini gerast allir hýrúvognsfórnar limir í Norðoya Hýrúvognsfelag, men her fert tú skeivur. Sjálvt tinar egnu arbeiðsfelagar niðurstemmaðu felagið í tí líki, tað varð lagt fram á stovnandi fundinum. Nær hevur tú fingið lyftið frá teimum, sum tá segdu nei...at teir ætla at gerast limir?

BD sigur, at kvøðkoyrnarnir taka livibreyðið frá teimum, sum nýta koyringina sum høvuðsvinnu. Her kundi verið vert at nevnt, at mangan var mangul uppá bilar, t.d. tá ið dansur er og veitslur verða hildnar, um ikki onkur traðkaði til. Seinastu leygdagar hava einans bilar hjá Auto koyrt um næturnar. Hvar eru tit?

Tað nyttar ikki at sita á stóðini og biða til telefonin ringir, tí tað er úti í býnum, fólkum tóru flutningin. Tí má áðannast, at vit kvøðkoyrnar gera eitt stórarbeiði fyrri tykkum, s um ikki tíma so væl at koyra um næturnar.

Viðvíkjandi takstinum er at siga, at Auto koyrir fyrri lægsta takstin, og er

hesin friður ikki skal verða varandi.

Tey seinastu árin aftaná at sáttmálin hevur verið undirskrivaður, hava teir politisku myndugleikarnir undirgravað sáttmálan við at seta pristalið á 100, umframt tollhækkingar og innflutningsgjöld, sum ikki telja við í ávirkanini av pristalinum.

Um so er, at okkara politisku myndugleikar halda, at hetta skal verða gongdin frammyvir, skal tað verða teimum heilt greitt, at teir mistaka seg, tí at frá nú av fara fakfeløgini at krevja fyrvirni, tá ið sáttmálar verða gjørdir fyrri nýggjum inn- og útflutningsgjöldum og pristalsbroytingum í sáttmálaskiðinum.

Tórshavn 7. mars 1983
Føroya Arbeiðarafelag,
Føroya Handverkarafelag,
Føroya Prentarafelag,
Havnar Arbeiðsmannafelag

hetta bert til gagns fyrri vanligar familjur sum ikki hava ta stóru inntøkuna at líta á.

Tí eini góð ráð til B. arna Danielsen.

Niðurlegg felagið Kalla allar hýrúvognsfórnar saman til ein lögligan stovnandi aðalfund. har møguleiki er hjá øllum at gerast limir. Teir, sum hava hýrúvognin sum hjávinnum, gliða av sær sjálvum úr felagnum, tá ið bilurin verður útskiftur. Hetta stendur millum annað í lögtingslóg um hýrúvognskoyring, sum er verd at kenna, tá ið farið verður undir at stovna tilíkt felag.

Tað nyttar ikki at skjúga eldri og yngri hýrúvognsfórnar vekk við makt.

Til seinast vil eg ynskja eitt gott samstarv í arbeiðnum fyrri einari betri hýrúvognsskipan í Norðoyggjum.

Hýrúvognskoyrnar
hjá Auto

Renovationsmálið:

Við hesum verður heitt á háttvirda Føroya Løgting um at taka eina positíva stóðu í renovationsmálinum, nú tað kemur aftur fyrri tingið, soleiðis at Interkommunali Renovationsfelagsskapurin, IRF, sleppur at byggja ta ætlaðu brennistøðina sum skjótast.

Í Sandoynni er leingi biðað eins og aðrar staðir í Føroyum eftir eini felags loysn í hesum máli. Men enn noyðast vit hvønn dag at koyra alt burturkast á sjógv. Hetta halda vit vera ábyrgdarleyst, tí tað kann vera til ampa fyrri útróðarbátar og aðra ferðslu millum oyggjarnar, umframt at tað dálkar strendur okkara og havið.

Við hávirðing

Sands Kommuna
J. B. Mohr, form.

Skopunar Kommuna
Herman Winther,
formaður

Skálavíkar Kommuna
Palli Dalsgaard, form.

Húsavíkar Kommuna
Sjúrður Nolsøe, form.